

RNDr. Václav Větvicka, botanik, býv. ředitel Botanické zahrady UK Praha, autor či spoluautor množství odborných publikací, za popularizaci vědy mu byla udělena Medaile Vojtěcha Náprstka, dnes vedoucí zámeckého parku Štířín

Neštěstím Šumavy bylo vyhlášení národního parku

S překvapením a s velkou dávkou nevole jsem přijal odvolání Jiřího Mánka z pozice ředitele NP Šumava. Byl jsem členem výběrové komise MŽP, která měla předchůdcům současného ministra doporučit vhodnou osobu na toto místo. Zasedali jsme mnohokrát a mohu prohlásit, že velmi odpovědně. Uchazeče jsme poctivě zkoušeli z rozmanitých hledisek a panu ministrovi doporučili tři jména.

Svým způsobem jsem viděl i jako pozitivní krok jeho další rozhodnutí překlenout jisté interregnum pověřením řízením NPŠ členem výběrové komise Janem Stráským. Mým favoritem byl tehdy právě ing. Mánek. Zaujal mne nejen svou odborností, praxí a vztahem k Šumavě, ale i dalšími aspekty, včetně společenských a ekonomických. O to je větší mé překvapení, že podle rozhodnutí ministra nemůže započatou práci dokončit. Začínám souhlasit s řadou šumavských obyvatel, ale i odborníků, lesníků a biologů, kteří shledávají, že největším neštěstím Šumavy bylo vyhlášení národního parku. Všichni očekávali zlepšení po všech stránkách. Bohužel se vývoj zvrtl. Je tragické, jestliže se mi šumavský lesník přizná, že chodí v civilu a v noci ošetřovat semenáčky smrku a chránit je před invazí kůrovce. Kdyby tak činil v uniformě a ve dne, ekologisté (nezaměňovat s ekology – to jsou skuteční vědci) by ho napadli.

Je třeba si přiznat, že až na nepatrné výjimky původního šumavského smrku v karech jezer nebo při pramenech Vltavy (které jsme taky nechali kůrovcem sežrat) byly smrkové porosty na Šumavě hospodářskými lesy dnes už místy ve třetí generaci. Původní smíšené lesy pod hranicí klimaxových smrčín spálily zdejší hutě, zbytek vyletěl komínem Vídeňanů.

Aby tam dřevo bylo co nejrychleji, zřídili Schwarzenberkové plavební kanál. Jako technická památka je skvostný, jako urychlovač přepravy dřeva je zatracení hodný. Pak už se otevřela cesta pro výsadbu rychle rostoucích smrčín. Když kolem roku 1870 část těchto smrčín padla, majitelé lesů, převážně Schwarzenberkové, nenechali žádný kmen setlít, ale hospodárně jej využili a začali s obnovou lesa. Bohužel opět smrkem.

Jak potvrdil univerzitní profesor Jan Jeník, špičková osobnost naší i světové ekologie, na Šumavě už dávno nelze hovořit o nedotčené, divoké přírodě, jako je třeba na Sibiři. Ani ona vychvalovaná a přísně chráněná rašeliniště již nejsou bez ovlivnění člověkem, mnohá se vyvíjejí na místě někdejší těžby borků.

Maně mne napadá, zda ona úsilí o bezzásahovost v ještě větší míře nejsou v podstatě prosazována jak velkoplošný pokus, v němž lze dlouhodobě pozorovat a popisovat jakousi sukcesi, (polo)přírozený návrat lesa. Finančně by takový pokus byl sotva ekonomicky zdůvodnitelný a založitelný.

(Autor, člen Rozkladové komise ministra ŽP ČR a bývalý ředitel Botanické zahrady UK v Praze, v tomto smyslu poslal dopis ministru životního prostředí Richardu Brabcovi.)